

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius. Tel. +370 659 29483, el. p. vsst@vsst.lt, <https://vsst.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

Lietuvos hidrobiologų draugijai	2025-07-		
AB Vidaus vandens kelių direkcija	2025-06-18	Nr.	4-6/25
	2025-07-14		8-7/25

DĖL PRITARIMO DAUGIAMEČIO (2025-2029 M.) LAIVAKELIŲ TVARKYMO PLANO ĮGYVENDINIMO BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOJE KURŠIŲ MARIŲ TERITORIJOJE POVEIKIO GAMTINĖMS BUVEINĖMS STEBĖSENOS (MONITORINGO) PROGRAMAI

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau - Tarnyba) išnagrinėjo AB Vidaus vandens kelių direkcija užsakymu Lietuvos hidrobiologų draugijos parengtą Daugiamečio (2025-2029 m.) laivakelių tvarkymo plano įgyvendinimo buveinių apsaugai svarbioje Kuršių marių teritorijoje poveikio gamtinėms buveinėms stebėsenos (monitoringo) programą (toliau – Monitoringo programa).

Vadovaudamiesi Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadoje (Tarnybos 2025-03-20 raštas Nr. V3-454) numatytų plano sprendinių ir aplinkos apsaugos priemonių reikšmingam poveikiui aplinkai, įskaitant „Natura 2000“ teritorijose saugomas natūralias buveines ir rūšių buveines, išvengti 8 punkto sąlyga, kad: *„Siekiant užtikrinti kuo mažesnę poveikį dugno bendrijoms ir „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbioje teritorijoje Kuršių marios saugomoms Europos bendrijos svarbos buveinėms 1130 Upių žiotys ir 1150* Lagūnos, AB Vidaus vandens kelių direkcija pagal su Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos suderintą programą vykdys atliekant darbus Kuršių marių dugne supilto grunto sklaidos dinamikos ir poveikio dugno bendrijoms stebėseną“*, Tarnyba pritaria pridedamai Monitoringo programai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, šis atsakymas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos pasirinktinai gali būti skundžiamas Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos (Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius) arba Lietuvos administracinių ginčų komisijai (A. Goštauto g. 12-100, 01108 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Regionų administraciniam teismui (Vilniaus rūmai, Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius; Kauno rūmai, A. Mickevičiaus g. 8A, 44312 Kaunas; Klaipėdos rūmai, Galinio

Pylimo g. 9, 91230 Klaipėda; Šiaulių rūmai, Dvaro g. 80, 76298 Šiauliai; Panevėžio rūmai, Respublikos g. 62, 35158 Panevėžys, arba per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą (<https://e.teismas.lt>) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

PRIDEDAMA. Daugiamečio (2025-2029 m.) laivakelių tvarkymo plano įgyvendinimo buveinių apsaugai svarbioje Kuršių marių teritorijoje poveikio gamtinėms buveinėms stebėsenos (monitoringo) programa su priedais, 24 lapai.

Direktorė

Agnė Jasinavičiūtė

Jonas Pašukonis, +370 659 63299, el. p. jonas.pasukonis@vstt.lt

Informuojame, kad kreipiantis raštu į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą su paklausimu, prašymu arba skundu, Jūs pateikiate savo asmens duomenis. Susipažinti, kaip tvarkomi Jūsų asmens duomenys, galite internetinės svetainės <https://vstt.lrv.lt/lt/> skiltyje *Asmens duomenų apsauga* [Privatumo pranešimas \(skirtas fiziniams asmenims, kurie kreipiasi raštu į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos su paklausimu, prašymu arba skundu\)](#).

Daugiamečio (2025-2029 m.) laivakelių tvarkymo plano įgyvendinimo buveinių apsaugai svarbioje Kuršių marių teritorijoje poveikio gamtinėms buveinėms stebėsenos (monitoringo) programa

Užsakovas: VVKD

Rengėjas: LHD

Vilnius

2025 birželis

Ižanga

Kuršių marios – didžiausias Baltijos lagūninio tipo pereinamasis vandens telkinys, kurio plotas Lietuvoje teritorijoje - 412 km². Jo hidrologinį režimą lemia sudėtingi sąveikos procesai tarp upių intakų (ypač Nemuno, kurio metinis nuotėkis siekia apie 23 km³), vėjo sukeliama bangavimų ir vandens mainų per Klaipėdos sąsiaurį su Baltijos jūra.

Kuršių marios yra ypatingos svarbos vandens kelias Lietuvoje, turintis strateginę reikšmę vidaus laivybai. Kuršių marių farvateriu eina ir ilgiausias valstybinės reikšmės vidaus vandens kelias, besitęsiantis nuo Klaipėdos iki Rusnės ir Nemunu kylantis iki pat Kauno miesto. Pastaraisiais metais, kasmet, Kuršių mariose registruojama per 50 tūkst. laivybos tranzitų, įskaitant krovinius, keleivinius ir pramoginius laivus. Mariose veikia gausus uostelių tinklas, kurių tarpe pagrindiniais reikėtų laikyti Svencelės, Drevernos, Mingės, Uostadvario, Nidos, Preilos ir Juodkrantės.

Dėl marių geologinės sandaros, čia vyrauja smėlingo dugno ir smulkios nešmenų frakcijos gruntas, kuris pasižymi dideliu mobilumu. Bangavimas ir vėjo sukelta srovė sąlygoja natūralų grunto migravimą, dėl kurio intensyviai užnešamas farvateris. Šis reiškinys dar labiau sustiprėja pavasarinių ir rudens potvynių metu, kuomet smėlio ir dumblo sąnašos gausiai nusėda marių dugne. Sedimentacijos procesai ir farvaterio užnešimas reikalauja reguliarių gilinimo ir valymo darbų, kad būtų užtikrintas saugus laivų eismas. Šiais tikslais parengtas Valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių ir įplaukų į prielaukas (uostelius) (toliau – laivakelių) Kuršių mariose daugiametis (2025-2029 m.) tvarkymo darbų planas.

Atsižvelgiant į Kuršių marių ekologinę ir ūkinę svarbą bei tai, kad didelė jų dalis patenka į „Natura 2000“ buveinių apsaugas svarbias teritorijas (BAST), būtina užtikrinti veiklos suderinamumą su aplinkosaugos reikalavimais. Tam reikalinga nuosekli ir sisteminga monitoringo programa, kuri, vykdant Kuršių marių daugiametį valymą, leistų vertinti farvateriuose iškasto grunto sedimentacijos dinamiką, dugno valymo, gilinimo ir pačios laivybos poveikį ekosistemai bei priimti pagrįstus mažiausią poveikį darančius sprendimus dėl infrastruktūros palaikymo darbų.

Stebėsenos (monitoringo) programos tikslas – užtikrinti nuoseklią Kuršių marių vandens kelių tvarkymo ir laivybos poveikio BAST Kuršių marių gamtinių buveinių ekologiškai būklei stebėseną, suderinant daugiametį Kuršių marių laivakelių tvarkymą ir naudojimą su gamtinės aplinkos apsaugos reikalavimais, saugomų teritorijų ir rūšių apsauga.

Programos uždaviniai:

1. Stebėti dėl vandens kelių tvarkymo vykstančius Kuršių marių dugno kitimus, grunto sklaidą ir jos poveikį biologinei įvairovei;
2. Vertinti gamtinių buveinių ekologinę būklę ir/ar jos pokyčius prieš ir po valymo darbų;
3. Užtikrinti atitikimą ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams.

Stebėsenos (monitoringo) metodikos:

Remiantis LR aplinkos ministro 2007 m. balandžio 12 d. Nr. D1-210 įsakymu Nr. D1-210 (aktuali 2021 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. D1-645 redakcija): tarpinių vandens telkinių kuriems priklauso Kuršių marios ekologinė būklė vertinama pagal fizikinius-cheminius ir biologinius kokybės elementus.

Tarpinių vandens telkinių ekologinė būklė vertinama pagal fizikinius-cheminius kokybės elementus: bendruosius duomenis (maistingąsias medžiagas) apibūdinančius rodiklius – bendrąjį azotą (N_b) ir bendrąjį fosforą (P_b), specifinius teršalus (sunkiuosius metalus ir kitas medžiagas) apibūdinančius rodiklius: aliuminį (Al), arseną (As), chromą (Cr), varį (Cu), vanadį (V), cinką (Zn), alavą (Sn) ir naftos angliavandenilius (NA). Pagal paviršinio vandens sluoksnio mėginių kiekvieno maistingąsias medžiagas apibūdinančio rodiklio vidutinę šiltojo periodo (birželio–rugsėjo mėn.) vertę vandens telkinys priskiriamas vienai iš penkių ekologinės būklės klasių. Pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų specifinių teršalų vidutines metų vertes vandens sluoksnyje vandens telkinys priskiriamas vienai iš dviejų ekologinės būklės klasių.

Tarpinių vandens telkinių ekologinė būklė gali būti vertinama pagal šiuos biologinius kokybės elementus – fitoplanktono taksonominę sudėtį, gausą, biomasę, makrodumблиų ir gaubtasėklių taksonominę sudėtį ir gausą, makrobestuburių taksonominę sudėtį ir gausą, ichtiofaunos taksonominę sudėtį ir gausą. Vykdamas daugiametį Kuršių marių valymo planą, rekomenduojame valomose/gilnamose teritorijose (valymo poligonuose), bei grunto išpylimo vietose vykdyti makrozoobentosos, žuvų ir vandens makrofitų monitoringą. Šių faunos/floros grupių monitoringas užtikrintų ne tik poveikio rūšims dydžio ir masto įvertinimą, bet ir sudarytų reikiamas prielaidas poveikio aplinkai (buveinėms) mažinimo priemonių poreikiui įvertinti ir tinkamoms priemonėms parinkti.

Monitoringo metodai turi atitikti žemiau nurodytų teisės aktų reikalavimus. Monitoringas turi būti vykdomas tinkamą kvalifikaciją turinčių ekspertų: biologinės krypties aukštojo mokslo arba jam prilygstantis išsilavinimas, ne mažesnis nei 5-ių metų patirtis vykdamas ekologinės būklės vertinimo ar monitoringo darbus vidaus ar tarpiniuose vandenyse.

Makrozoobentosos vertinamas remiantis LR aplinkos ministro 2021 m. lapkričio 4 d. įsakymu D1-645 “Dėl paviršinių vandens telkinių būklės nustatymo metodikos patvirtinimo“. Atsižvelgiant į gautą vertinimą nustatoma vietos ekologinė būklė ir/ar jos kitimas.

Mėginiai renkami su Ekmano griebtuvu ar kitais, nustatyta metodiką (ISO 5667-X (aktualią versiją)) atitinkančiais, metodais, ne mažiau nei iš 5 vietų viename stebėsenos plote, identifikuojamos rūšys, skaičiuojami BMWP, ASPT, EPT biotiniai indeksai, nustatomos ekologinės būklės klasės.

Žuvų bendrijos turi būti vertinamos remiantis LR aplinkos ministro 2021 m. lapkričio 4 d. įsakymu D1-645 „Dėl paviršinių vandens telkinių būklės nustatymo metodikos patvirtinimo“, o jų vertinimo rezultatas ir ekologinė vietos būklė atspindėta žuvų bendrijos būklės indekso (toliau – ŽBBI) – rodikliu, kuriuo parodoma tarpinių vandenių ekologinė būklė pagal ichtiofaunos struktūros ir sudėties pokyčius dėl žmonių veiklos poveikio. Duomenys renkami naudojant statomuosius ir selektyvinius tinklaičius.

Sekliose akvatorijose būtina papildomai taikyti ir elektrožūklės metodiką; vertinama žuvų rūšinė įvairovė, gausumas, amžinė struktūra, buveinių degradacijai jautrių rūšių santykiniai rodikliai žuvų bendrijoje. Rūšių skirstymas pagal jautrumą buveinės degradacijai pagal Europinę klasifikaciją (www.freshwaterecology.info). Metodas nėra skirtas tarpinių vandenių ekologiškai būklei nustatyti, tačiau leidžia tiksliau nei ŽBBI apibūdinti jautriausių žuvų rūšių grupėje vykstančius pokyčius.

Vertinant žuvų buveines, ypač saugomų rūšių, taikytini reikalavimai, numatyti LR aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakyme Nr. 726 „Dėl bendrųjų reikalavimų vandens telkinių būklės monitoringui aprašo patvirtinimo“. BAST Kuršių marios saugomų žuvų rūšių buveinės vertinamos atsižvelgiant į jų geros apsaugos būklės (GAB) kriterijus, patvirtintus LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“, atsižvelgiant į BAST Kuršių marios nustatytus specifinius rodiklius. Šiuo aspektu vertinant būtina išskirti ir įvertinti žuvų nerštaviečių lokalizaciją ir jų būklę, bei nustatyti buveinėse saugomų rūšių skaitlingumą (tankumą ind/100 m²) bei kitas buveinės ypatybes.

Makrofitai turi būti vertinami pagal LR aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 16 d. įsakymo Nr. D1-934 „Dėl Makrofitų tyrimų ežeruose ir tvenkiniuose metodikos patvirtinimo“ aktualią redakciją bei LR aplinkos ministro įsakymą 2021 m. lapkričio 4 d. Nr. D1-645 „Dėl paviršinių vandens telkinių būklės nustatymo metodikos patvirtinimo“, naudojant tarpinių vandenių ekologinės būklės vertinimo pagal makrofitus metodiką. Augalų stebėjimai vykdomi augalų vegetacijos sezono metu (birželio-rugsėjo mėn.), nustatoma rūšinė sudėtis, padengimas, maksimalus augimo gylis, ekologinė būklė (klasė). Taip pat nustatoma BAST Kuršių marios saugomų natūralių buveinių 1150 Lagūnos ir 1130 Upių žiotys būklė pagal su makrofitais susijusius geros apsaugos būklės kriterijus (tipinių makrofitų rūšių skaičius, santykinis fitolitoralės indeksas, tipinių maurabraginių dumblių rūšys, maurabraginių dumblių bendrijų projekcinis padengimas, maksimalus maurabraginių dumblių bendrijų augimo gylis, indikatorinių maurabraginių dumblių rūšys, *Nymphoides peltata* užimamas plotas ir kt.), patvirtintus LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“.

Visi metodai suderinti su ES Vandens pagrindų direktyva (2000/60/EB).

Detalūs, pagal tyrimų metodiką atliktų rezultatų vertinimo kriterijai pateikiami žemiau esančiose lentelėse:

1 lentelė. Tarpinių vandens telkinių ekologinės būklės klasės pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklius

Eil. Nr.	Kokybės elementas	Rodiklis	Tarpinių vandenių tipas	Tarpinių vandens telkinių ekologinės būklės klasių kriterijai pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklių vertes					
				Labai gera	Gera	Vidutinė	Bloga	Labai bloga	
1.	Bendrieji duomenys	Maistingosios medžiagos	N _b , mg/l	1, 3 (kai 3-iojo tipo vandens telkinio druskingumas <2 praktinių druskingumo vienetų)	<0,94	0,94–1,08	1,09–1,23	1,24–1,41	>1,41
2.			N _b , mg/l	2	<0,95	0,95–1,07	1,08–1,17	1,18–1,26	>1,26
3.			N _b , mg/l	3 (kai vandens telkinio druskingumas 2–4 praktiniai druskingumo vienetai)	<0,43	0,43–0,67	0,68–0,81	0,82–1,00	>1,00
4.			N _b , mg/l	3 (kai vandens telkinio druskingumas >4 praktinių druskingumo vienetų)	<0,13	0,13–0,25	0,26–0,40	0,41–0,60	>0,60
5.			P _b , mg/l	1, 3 (kai 3-iojo tipo vandens telkinio druskingumas <2 praktinių druskingumo vienetų)	<0,060	0,060–0,080	0,081–0,137	0,137–0,312	>0,312
6.			P _b , mg/l	2	<0,061	0,061–0,079	0,080–0,130	0,131–0,278	>0,278
7.			P _b , mg/l	3 (kai	<0,037	0,037–	0,054–	0,085–	>0,175

Eil. Nr.	Kokybės elementas	Rodiklis	Tarpinių vandenu tipas	Tarpinių vandens telkinių ekologinės būklės klasių kriterijai pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklių vertes				
				Labai gera	Gera	Vidutinė	Bloga	Labai bloga
			vandens telkinio druskingumas 2–4 praktiniai druskingumo vienetai)		0,053	0,084	0,175	
8.		P _b , mg/l	3 (kai vandens telkinio druskingumas >4 praktinių druskingumo vienetų)	<0,015	0,015–0,026	0,027–0,033	0,034–0,039	>0,039
9.	Specifi-niai teršalai	Sunkieji metalai	Al, µg/l	1–3		≤200	>200	
10.			As, µg/l	1–3		≤5,0	>5,0	
11.			Cr, µg/l	1–3		≤5,0	>5,0	
12.			Cu, µg/l	1–3		≤5,0	>5,0	
13.			V, µg/l	1–3		≤5,0	>5,0	
14.			Zn, µg/l	1–3		≤20,0	>20,0	
15.			Sn, µg/l	1–3		≤5,0	>5,0	
16.		kt. medž.	NA, mg/l	1–3		≤0,2	>0,2	

2 lentelė. Tarpinių 1-ojo ir 2-ojo tipo vandens telkinių ekologinės būklės klasės pagal gaubtasėklių taksonominę sudėtį ir gausą, tarpinių 3-iojo tipo vandens telkinių ekologinės būklės klasės pagal makrodumplių taksonominę sudėtį ir gausą

Eil. Nr.	Kokybės elementas	Rodiklis	Tarpinių vandenų tipas	Tarpinių vandens telkinių ekologinės būklės klasių kriterijai pagal gaubtasėklių ir makrodumplių rodiklių verčių EKS				
				Labai gera	Gera	Vidutinė	Bloga	Labai bloga
1.	Gaubtasėklių ir makrodumplių taksonominė sudėtis ir gausa	Plūdinių (potameidų) maksimalus paplitimo gylis	1, 2	1,00–0,84	0,83–0,28	0,27–0,19	0,18–0,14	0,13–0,00
2.		Šakotojo banguolio maksimalus paplitimo gylis	3	1,00–0,95	0,94–0,78	0,77–0,50	0,49–0,22	0,21–0,00

3 lentelė. Tarpinių vandens telkinių ekologinės būklės klasės pagal makrobestuburių taksonominę sudėtį ir gausą

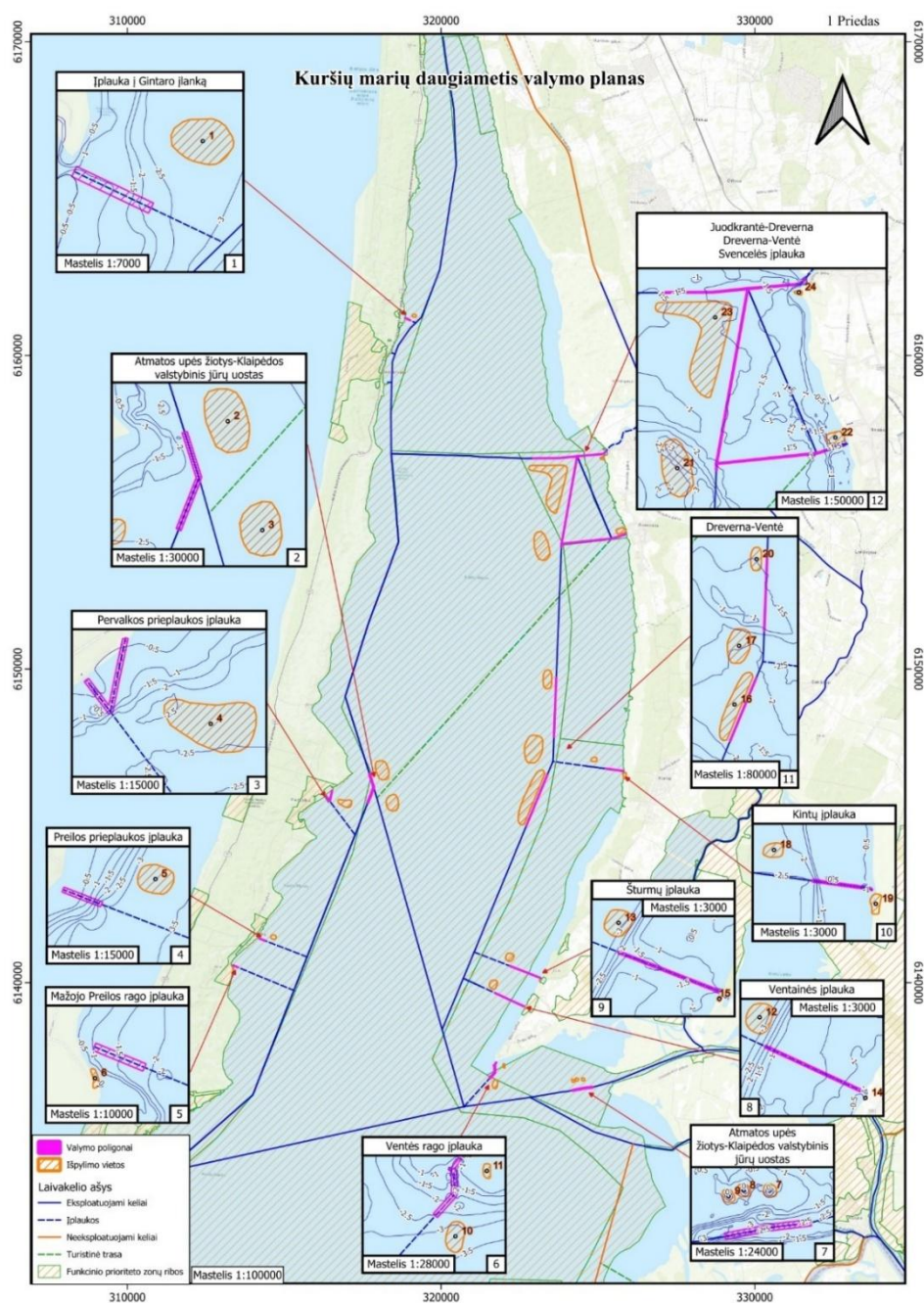
Eil. Nr.	Kokybės elementas	Rodiklis	Tarpinių vandenų tipas	Tarpinių vandens telkinių ekologinės būklės klasių kriterijai pagal makrobestuburių rodiklio verčių EKS				
				Labai gera	Gera	Vidutinė	Bloga	Labai bloga
1.	Makrobestuburių taksonominė sudėtis ir gausa	Makrobestuburių vidutinis rūšių skaičius	1	1,00–0,84	0,83–0,71	0,70–0,17	0,16–0,04	0,03–0,00
2.		Makrobestuburių vidutinis rūšių skaičius	2	1,00–0,83	0,82–0,68	0,67–0,32	0,31–0,05	0,04–0,00
3.		Makrobestuburių vidutinis rūšių skaičius	3	1,00–0,84	0,83–0,58	0,57–0,42	0,41–0,25	0,24–0,00

4 lentelė. Tarpinių 1-ojo ir 2-ojo tipų vandens telkinių ekologinės būklės klasės pagal ichtiofaunos taksonominę sudėtį ir gausą

Kokybės elementas	Rodiklis	Tarpinių vandenų tipas	Tarpinių vandens telkinių ekologinės būklės klasių kriterijai pagal ichtiofaunos rodiklio verčių EKS				
			Labai gera	Gera	Vidutinė	Bloga	Labai bloga
Ichtiofaunos taksonominė sudėtis ir gausa	ŽBBI	1–2	1,00–0,81	0,80–0,60	0,59–0,40	0,39–0,20	0,19–0,00

Stebėsenos (monitoringo) vietos

Ši Daugiamečio (2025-2029 m.) laivakelių tvarkymo plano įgyvendinimo buveinių apsaugai svarbioje Kuršių marių teritorijoje poveikio gamtinėms buveinėms stebėsenos (monitoringo) programa (toliau – Monitoringo programa) parengta atsižvelgiant į laivakelių Kuršių mariose daugiametį tvarkymo darbų planą (žr. 1 priedas). Todėl jame numatomos monitoringo vietos atspindi planuojamų valymo zonų (poligonų) bei grunto išpylimo zonų (poligonų) vertinimą, bei galimą darbų poveikį BAST saugomoms buveinėms. Darbų plane numatytos valymo vietos ir grunto paskleidimo vietos pateiktos 1 paveiksle.

1. Pav. Daugiametis Kuršių marių valymo planas

Preliminarių valymo vietų koordinatės, bei jų parametrai pateikiami 5-ojo ir 6-ojo priedo lentelėse, o preliminarių grunto išpylimo vietų centrų koordinatės pateikiamos žemiau esančioje 5-oje lentelėje.

5 lentelė: planuojamo grunto išpylimo vietų centro koordinatės.

Išpylimo vietos Nr.	Išpylimo vietos koordinatės (LKS 94)		Preliminariai numatomas užpylimo plotas (m ²)
1	319144,36	6161264,75	10926
2	318130,53	6146767,27	206200
3	318461,79	6145724,84	164964
4	316933,31	6145726,61	80990
5	314657,33	6141456,77	19241
6	313368,39	6140455,19	981
7	324530,03	6136918,55	8302
8	324328,40	6136916,69	8296
9	324213,21	6136872,61	7382
10	321723,63	6136764,49	36218
11	322004,38	6137348,71	7426
12	321669,34	6139948,26	58404
13	322190,46	6140815,55	52329
14	322681,41	6139177,72	485
15	323154,27	6140089,79	1415
16	322838,05	6145958,36	533008
17	322956,58	6147456,54	417651
18	324880,96	6147120,45	21742
19	325854,77	6146604,95	15258
20	323400,21	6149668,26	141260
21	323214,59	6153922,57	348197
22	325734,03	6154411,01	45205
23	323819,31	6156325,91	783833
24	325152,65	6156727,00	6594

Stebėsenos darbų eiga

Dauguma valomų teritorijų betarpiškai susijusios su BAST saugomų natūralių buveinių ar rūšių apsauga (žr. 1, 2, 3, 4 ir 6 paveikslai prieduose). Visuose suplanuotuose valymo poligonuose ir aplink juos ne mažesniu kaip 250 m atstumu, bei numatytoje iškasto grunto paskleidimo vietose ir aplink jas, nemažesniu nei 250 m atstumu nuo 6 priede parodyto jų krašto, prieš pradėdant darbus (bet ne anksčiau nei 6 mėn. iki darbų pradžios), turi būti atlikti visų kokybės elementų rodiklių tyrimai bazinei būklei ir bazinėms rodiklių vertėms nustatyti, su kuriomis turi būti lyginamos po valymo vykdytos stebėsenos metu nustatytos rodiklių vertės. Aptikęs išskirtines vietos savybes, kurias suplanuoti laivakelių tvarkymo darbai gali pažeisti, monitoringo vykdytojas apie tai nedelsiant informuoja valymo darbų organizatorių (užsakovą) bei Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos. Darbų organizatorius (užsakovas) apie tokias vietas skubiai informuoja pasirinktą darbų vykdytoją (jeigu darbus vykdys kita įmonė). Darbai toje vietoje nevykdomi, kol darbų organizatorius (užsakovas) ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, konsultuodamosios su monitoringo vykdytoju, neranda sprendimo vertybėms išsaugoti, jas atkurti arba, kai tas neįmanoma, kompensuoti praradimą. Sprendimas įforminamas trišaliu protokolu ir yra privalomas darbų organizatoriui (užsakovui) ir darbų vykdytojui.

Atlikus valymo darbus, praėjus ne mažiau nei 14 d. ir ne vėliau nei 6 mėnesiai po darbų vykdymo pabaigos būtina atlikti pakartotinį būklės vertinimą ir būklės palyginimą su prieš tai buvusia būkle. Tyrimų rezultatai ir išvados pateikiami Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos ir darbų organizatoriui (užsakovui) šios programos skyriaus „Išvados ir apibendrinimas” 9 p. nustatyta tvarka

Stebėseną tęsiama ir ilgalaikis valymo darbų ar grunto paskleidimo poveikis poligonuose turi būti įvertintas pakartotinai (po antrojo vertinimo) tik tuose poligonuose, kur buvo stebimas ekologinės būklės prastėjimas. Šie tyrimai atliekami praėjus ne mažiau nei 18 mėn. po antrojo ekologinės būklės vertinimo (pabaigus darbus). Stebėsenos ataskaitoje nurodomos tokios vietos, kuriose blogėja ekologinė būklė ir reikės atlikti pakartotinis ekologinės būklės įvertinimas.

6 lentelė: Stebėsenos darbų Kuršių mariose planas

Tyrimų tipas	Tiriamos savybės / rodikliai	Mėginių ėmimo laikas
Vandens fiziko-cheminių parametrų vertinimas	Maistmedžiagiu kiekis: N _b ir P _b , O ₂ bei sunkieji metalai: Al, As, Cr, Cu, V, Zn, Sn, esant poreikiui kiti specifiniai teršalai (angliavandeniliai ar kt. numatyti 1 lentelėje)	Bet kuriuo metu nesant ledo dangai
Makrozoobentosos tyrimai	Rūšinė įvairovė, apskaičiuojami BMWP, ASPT, EPT biotiniai indeksai, nustatoma ekologinės būklės klasė.	Pavasarij: kovo-birželio mėn., Rudenį: rugsėjo-lapkričio mėn.
Žuvų bendrijų tyrimai	Rūšinė įvairovė, ŽBBI, LZJ, BAST saugomų rūšių neršto ir jauniklių buveinės, jų lokalizacija, plotai ir būklė, saugomų rūšių gausumas (tankumas ind/100 m ² ha) bei kitas vietos buveinės ypatybės pagal GAB kriterijus	Birželio-spalio mėn.
Makrofitai	Rūšinė sudėtis, padengimas, maksimalus augimo gylis, ekologinė būklė (klasė). BAST Kuršių marios saugomų natūralių buveinių 1150 Lagūnos ir 1130 Upių žiotys būklė pagal su makrofitais susijusius GAB kriterijus (tipinių makrofitų rūšių skaičius, santykinis fitolitoralės indeksas, tipinių maurabraginių dumblių rūšys, maurabraginių dumblių bendrijų projekcinis padengimas, maksimalus maurabraginių dumblių bendrijų augimo gylis, indikatorinių maurabraginių dumblių rūšys, <i>Nymphoides peltata</i> užimamas plotas ir kt.)	Birželio-rugsėjo mėn.

Kuršių marių dugne supilto grunto sklaidos dinamikos stebėsenos programa

Atsižvelgiant į faktą, kad kasamas gruntas bus supilamas Kuršių marių dugne, būtina yra ir supilto grunto sklaidos dinamikos stebėsenos programa, kuri turi būti vykdoma kartu su bendra Stebėsenos programa, kaip nedaloma jos dalis.

Grunto sklaidos dinamikos stebėsenos programos priemonės:

1. Prieš atliekant valymo darbus (iki darbų pradžios ne anksčiau kaip 10 d.) atliekami batimetriniai matavimai valymo darbų vykdymo ir grunto išpylimo zonoje. Matavimai atliekami ne mažiau kaip 250 m atstumu nuo planuojamų valymo plotų ir planuojamų išpylimo vietų išorinės ribos, tame tarpe ir pačiuose planuojamuose valymo darbų bei grunto išpylimo plotuose.

2. Atlikus valymo darbus atliekami batimetriniai matavimai faktinėje valymo ir išpylimo vietoje ne vėliau kaip 10 d. po valymo darbų užbaigimo laikantis matavimų atstumų nurodytų 1 punkte.

3. Atliekami pakartotiniai batimetriniai matavimai 2 punkte aprašytame plote ne vėliau kaip 5 d. iki atliekant poveikio dugno bendrijoms stebėseną.

4. Jeigu 1 ir 2 prieduose nurodytose vietose neatliekama poveikio dugno bendrijoms stebėseną, pakartotiniai batimetriniai matavimai atliekami po 1 metų nuo darbų užbaigimo.

5. Po kiekvienų batimetrinių matavimų (įskaitant ir papildomus, jeigu toks poreikis bus) atliekamas matavimų duomenų sulyginimas, pateikiant valymo darbų vietoje (laivakelyje, įplaukoje) bei supilto grunto plote (250 m atstumų ribose) įvykusius grunto sklaidos pokyčius (plotas, tūris, supilto grunto sluoksnio storis ir kita aktuali informacija).

6. Atliktos grunto sklaidos dinamikos analizės rezultatai, kartu su planine medžiaga pateikiami poveikio dugno bendrijoms stebėseną atliekantiems asmenims abiejų pusių suderintu terminu.

7. 1-4 punktuose nurodyti matavimai atliekami naudojant vienspindulinį arba daugiaspindulinį echolotą suderintą su GNSS ar GPS imtuvu. Vienspindulinio echoloto ir daugiaspindulinio echoloto tikslumas turi būti ne mažesnis nei 2 cm.

Prie šių darbų plano pridedama detali informacija apie planuojamus valymo darbus Kuršių mariose (5-as priedas) bei Kuršių marių vandens kelių ir įplaukų į priplaukas valymo darbų schema su pažymėtomis grunto kasimo ir išpylimo vietomis (6-as priedas).

IŠVADOS ir APIBENDRINIMAS

1. Stebėsenos programos vykdymas yra privalomas AB Vidaus vandens kelių direkcija ir kitiems šių darbų organizatoriams (užsakovams);

2. Kuršių marių dugne supilto grunto sklaidos dinamikos stebėsenos programa yra bendra nedaloma Stebėsenos programos dalis;

3. Atsižvelgiant į gamtinių buveinių jautrumą ir tai, kad teritorija patenka arba yra betarpiškai susijusi su saugomų buveinių ir rūšių apsauga Stebėsenos programa remiantis galiojančiu teisiniu reglamentavimu, bei šioje programoje numatytomis metodikomis ir priemonėmis turi būti vykdoma visose laivakelių valymo darbų įgyvendimo vietose (poligonuose) ir grunto išpylimo teritorijose (poligonuose).

4. Stebėsenos programa turi apimti fiziko – cheminių vandens parametrų vertinimą, makrozoobentos, žuvų bendrijų ir vandens makrofitų tyrimus bei vietos ekologinės būklės stebėseną remiantis šių rodiklių duomenimis;

5. Stebėsenos programa turi būti vykdoma prieš pradėdant darbus, ne anksčiau nei 6 mėn. iki darbų pradžios, o pabaigus darbus stebėseną vykdoma ne anksčiau nei 14 d. ir ne vėliau nei 6 mėn. po darbų pabaigos.

6. Stebėsenos duomenims rodant ekologinės būklės blogėjimą Stebėsenos ataskaitoje būtina numatyti ir pasiūlyti būklės atstatymo/gerinimo priemonės ir pradėti jų įgyvendinimą ne vėliau nei per pusę metų po šio fakto konstatavimo. Esant būklės prastėjimui stebėseną tęsiama ir pakartotiniai stebėjimai turi būti atliekami praėjus ne mažiau nei 18 mėn. po antrojo būklės vertinimo (pabaigus valymo darbus). Stebėsenos ataskaitoje nurodomos tokios vietos, kuriose blogėja ekologinė būklė ir reikės atlikti pakartotinis ekologinės būklės įvertinimas;

7. Aptikęs išskirtines vietos savybes, kurias suplanuoti laivakelių tvarkymo darbai gali pažeisti, monitoringo vykdytojas apie tai nedelsiant informuoja valymo darbų organizatorių (užsakovą) bei Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos. Darbų organizatorius (užsakovas) apie tokias vietas skubiai informuoja pasirinktą darbų vykdytoją (jeigu darbus vykdys kita įmonė). Darbai toje vietoje nevykdomi, kol darbų organizatorius (užsakovas) ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, konsultuodamosios su monitoringo vykdytoju, neranda sprendimo vertybėms išsaugoti, jas atkurti arba, kai tas neįmanoma, kompensuoti praradimą. Sprendimas įforminamas trišaliu protokolu ir yra privalomas darbų organizatoriui (užsakovui) ir darbų vykdytojui.

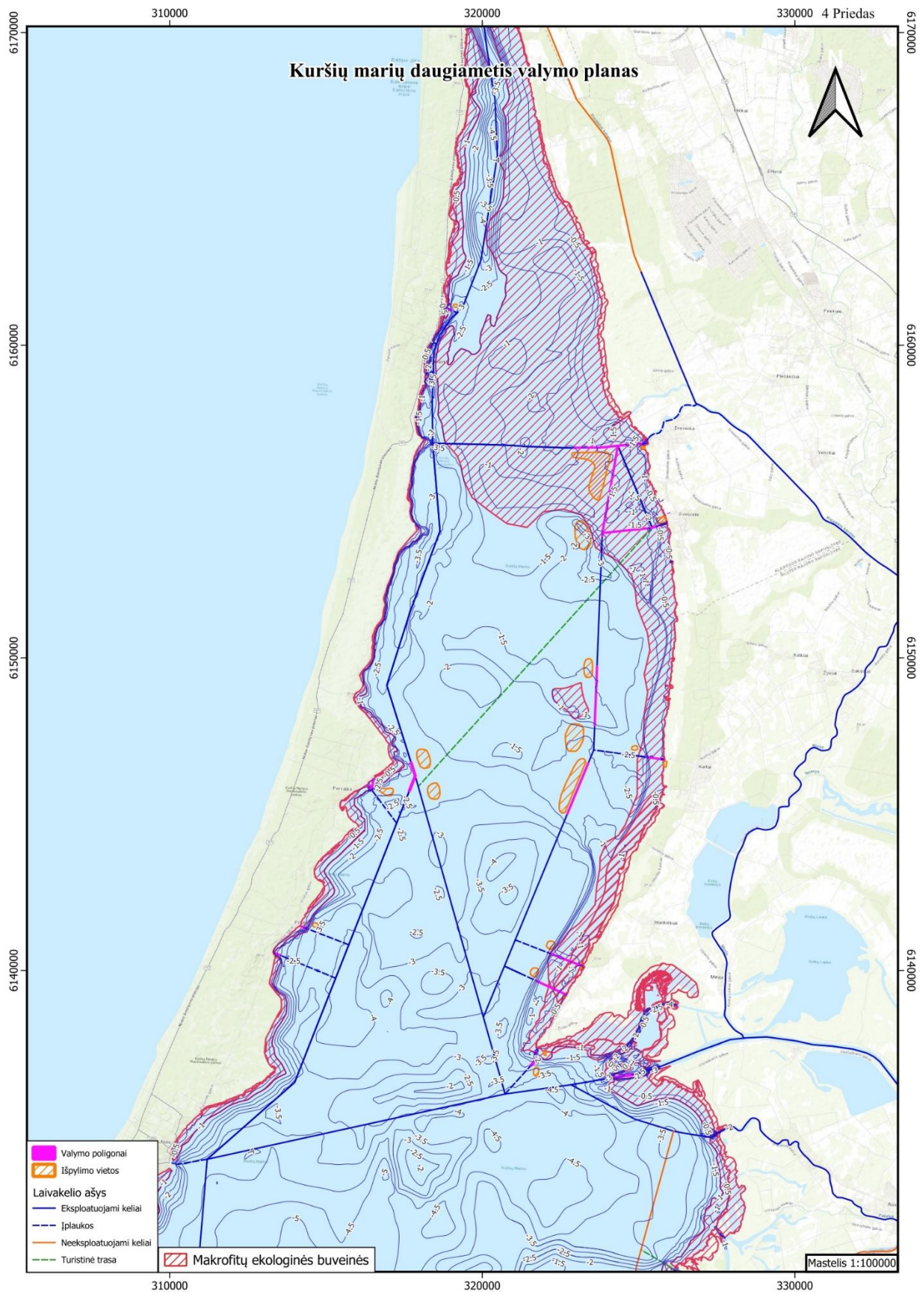
8. Stebėsenos programa gali būti tikslinama AB Vidaus vandens kelių direkcija ar kito valymo darbų organizatoriaus (užsakovo) bei Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos bendru sutarimu, jos vykdymo metu stebėsenos vykdytojams, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos ar darbų organizatoriui (užsakovui) nustačius tokį poreikį.

9. Stebėsenos duomenys su jų apibendrinimu, įvertinimu, išvadomis ir rekomendacijomis Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos

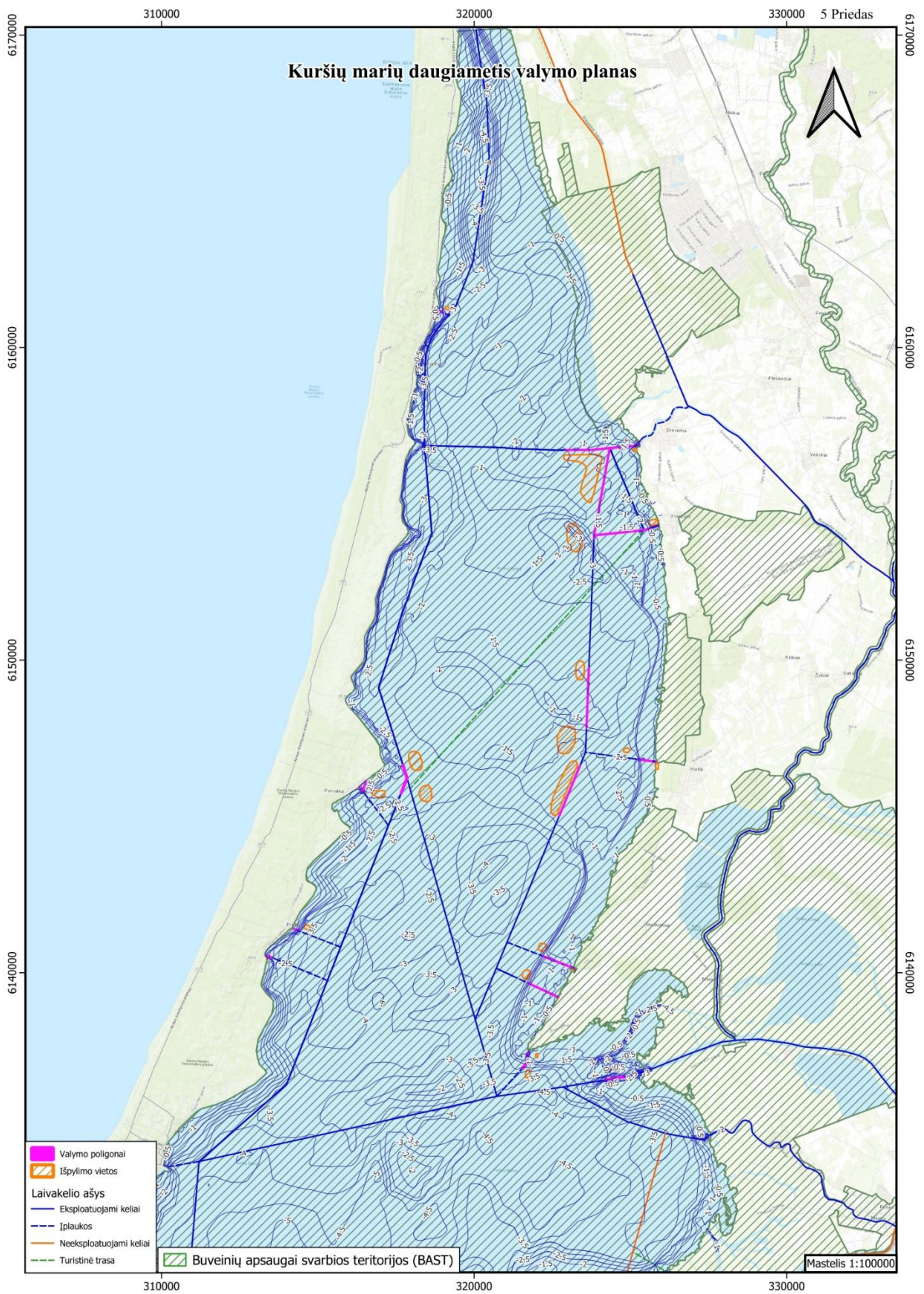
pateikiami metinėje stebėsenos ataskaitoje. Praėjusių kalendorinių metų monitoringo ataskaitą AB Vidaus vandens kelių direkcija ar kitas laivakelių valymo darbų organizatorius (užsakovas) pateikia Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos iki kitų metų kovo 1 d. Valstybinė saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos turi teisę pateikti laivakelių tvarkymo darbų organizatoriui (užsakovui) motyvuotą prašymą patikslinti stebėsenos ataskaitą. Tokiu atveju ataskaita turi būti patikslinta ir iš naujo pateikta Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo prašymo patikslinti ataskaitą gavimo dienos.

PRIEDAI

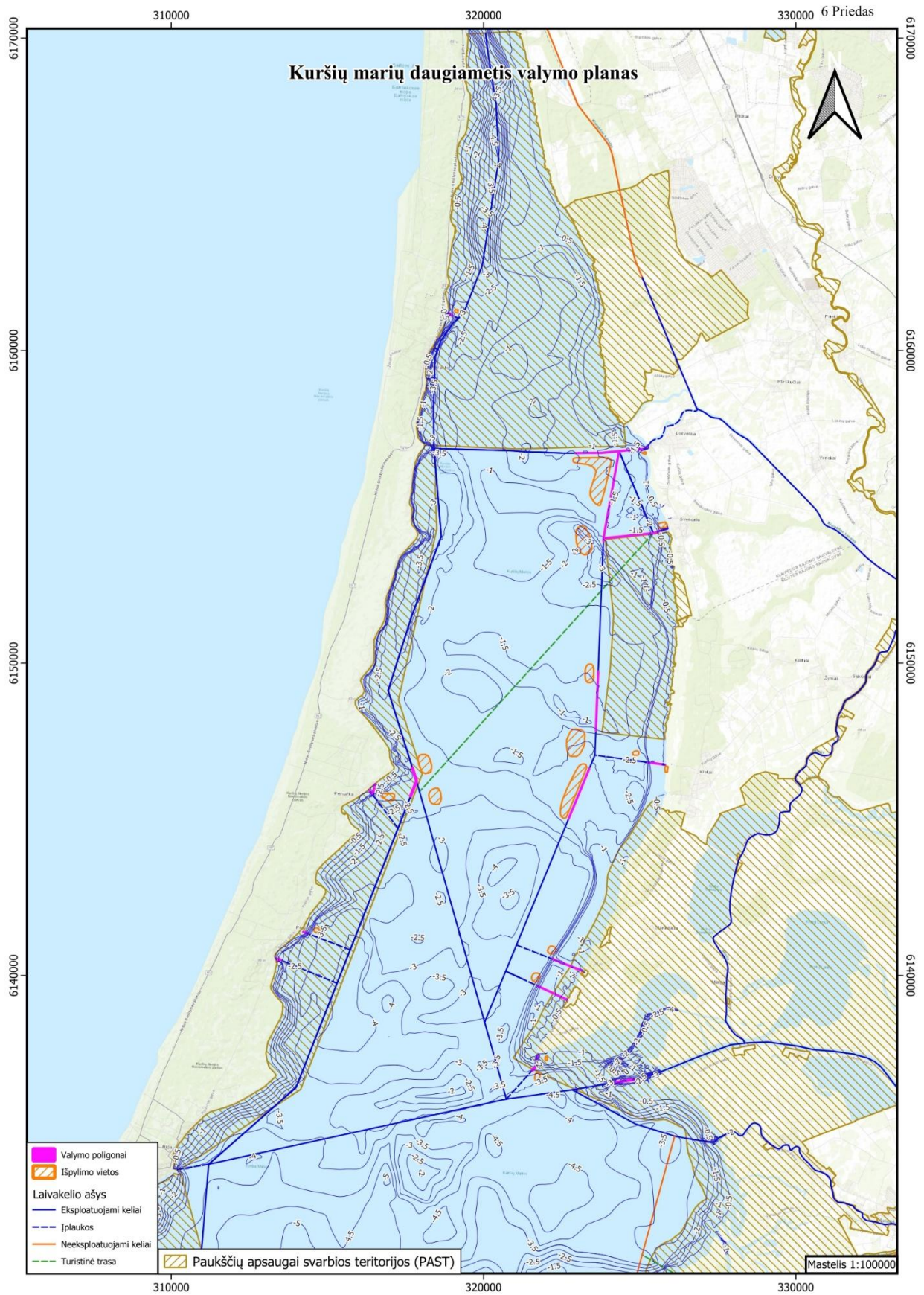
Priedas Nr. 1: Markofitų ekologinės buveinės Kuršių marių reg. parke

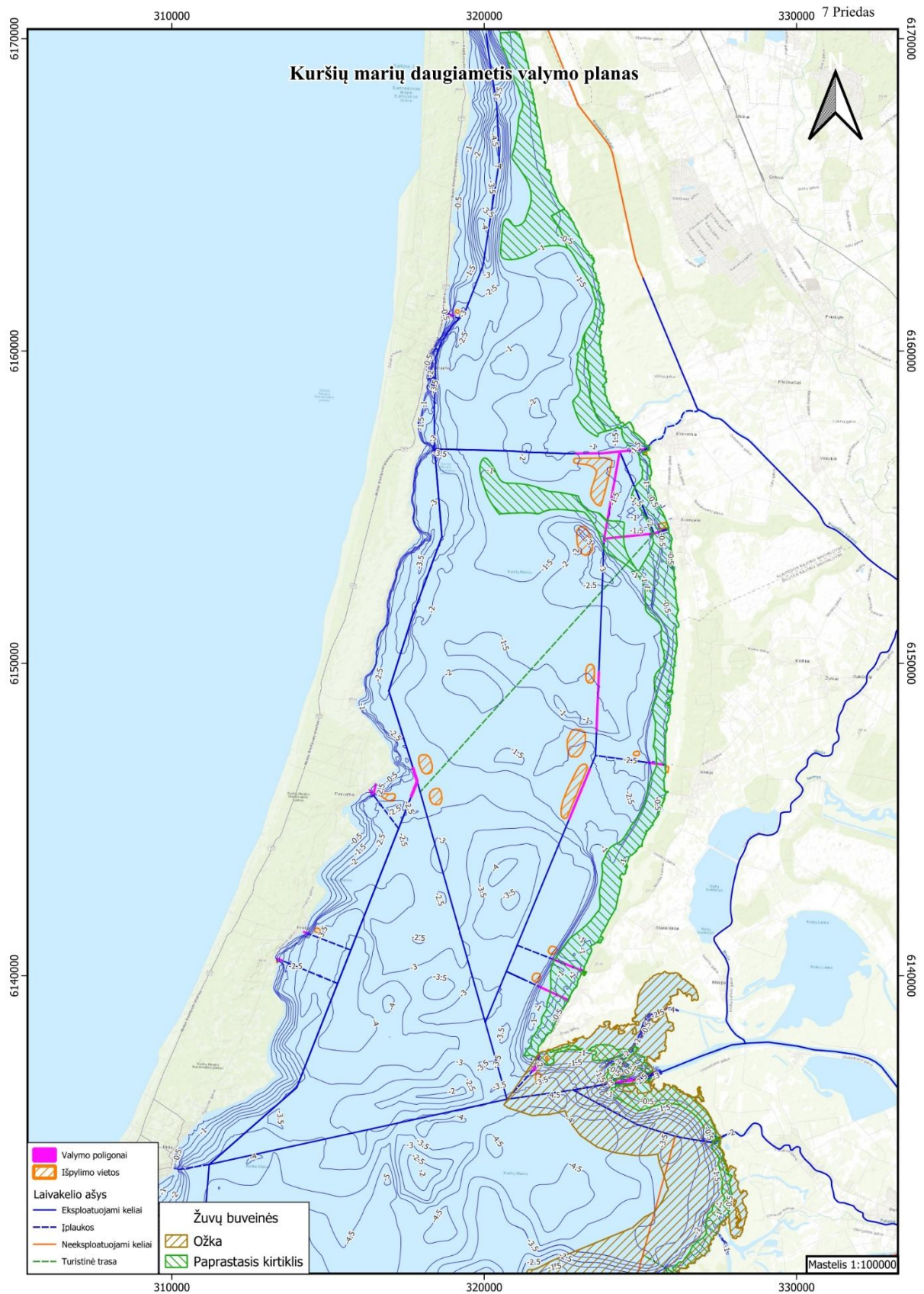
Priedas nr. 2: Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST);

Priedas nr. 3: Paukščių aspaugai svarbios teritorijos;

Priedas nr. 4 Ožkos ir paprastojo kirtiklio buveinės;

5 priedas: detali informacija apie planuojamus valymo darbus Kuršių mariose

Kuršių marių daugiametis valymo planas

Įplauka į Gintaro įlanką 1		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,75	
Plotis m	25	
Ilgis m	190	
Plotas m ²	4750	
Darbo kiekis m ³	4450	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,90 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Ventės rago įplauka 6		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	2,00	
Plotis m	50	
Ilgis m	620	
Plotas m ²	28000	
Darbo kiekis m ³	9500	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,30 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Dreverna-Ventė 11		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,25	
Plotis m	25	
Ilgis m	3664	
Plotas m ²	91675	
Darbo kiekis m ³	22900	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,25 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Atmatos upės žiotys-Klaipėdos valstybinis jūrų uostas 2		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	2,00	
Plotis m	50	
Ilgis m	1000	
Plotas m ²	50000	
Darbo kiekis m ³	23400	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,50 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Atmatos upės žiotys-Klaipėdos valstybinis jūrų uostas 7		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	2,00	
Plotis m	50	
Ilgis m	665	
Plotas m ²	33000	
Darbo kiekis m ³	17000	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,50 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Juodkrantė-Dreverna 12		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,50	
Plotis m	25	
Ilgis m	2400	
Plotas m ²	60000	
Darbo kiekis m ³	15000	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,25 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Pervalkos priepilaukos įplauka 3		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,75	
Plotis m	25	
Ilgis m	550	
Plotas m ²	13750	
Darbo kiekis m ³	9100	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,65 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Ventainės įplauka 8		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,25	
Plotis m	25	
Ilgis m	1000	
Plotas m ²	25000	
Darbo kiekis m ³	13000	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,50 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Dreverna-Ventė 12		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,25	
Plotis m	25	
Ilgis m	2920	
Plotas m ²	73000	
Darbo kiekis m ³	18250	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,25 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Preilos priepilaukos įplauka 4		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,75	
Plotis m	25	
Ilgis m	200	
Plotas m ²	5000	
Darbo kiekis m ³	5120	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 1,00 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Šturmų įplauka 9		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,25	
Plotis m	25	
Ilgis m	1000	
Plotas m ²	25000	
Darbo kiekis m ³	6250	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,25 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

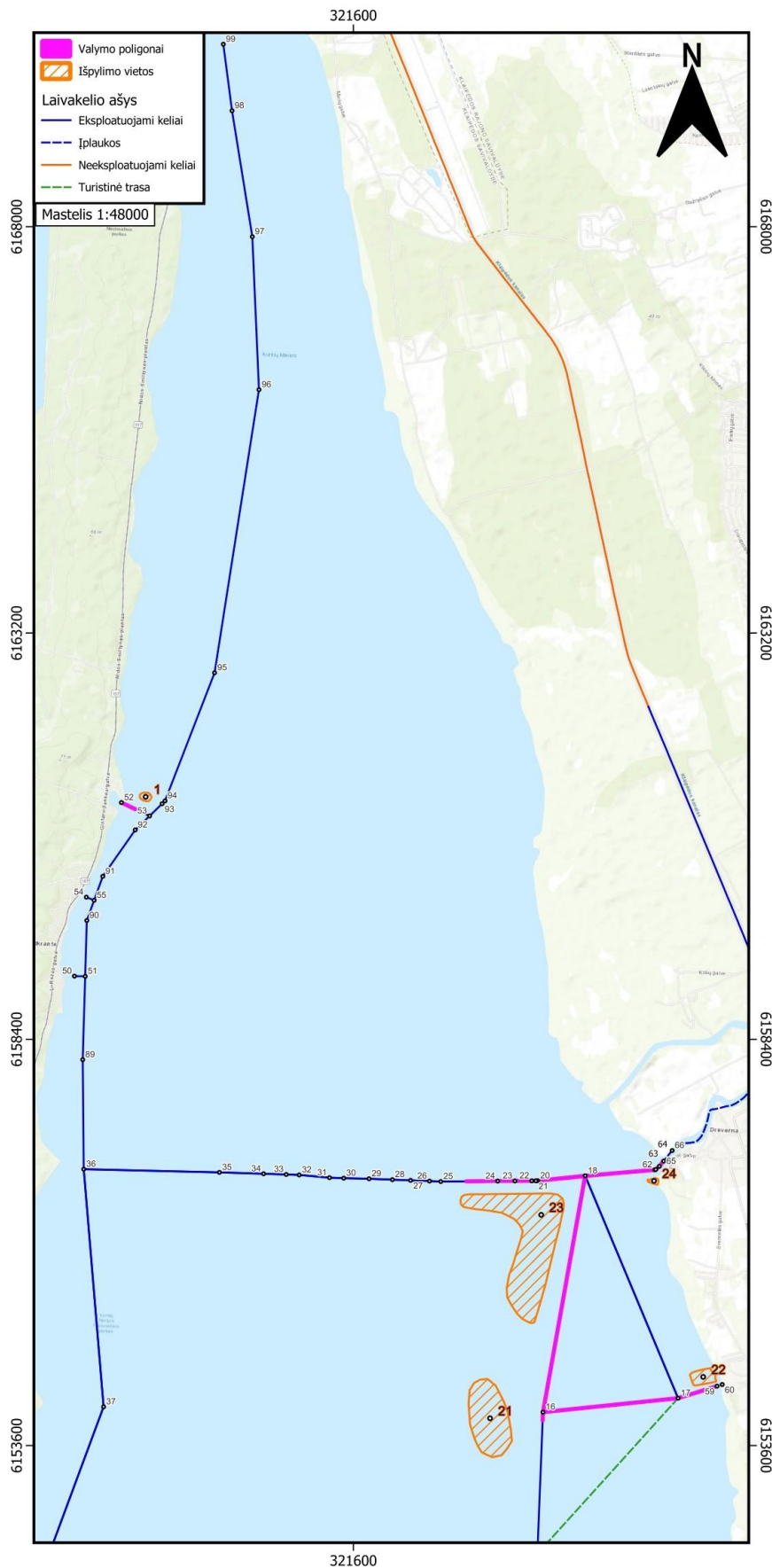
Svencelės įplauka 12		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,25	
Plotis m	25	
Ilgis m	2070	
Plotas m ²	51750	
Darbo kiekis m ³	13000	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,25 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Mažojo Preilos rago įplauka 5		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,75	
Plotis m	25	
Ilgis m	175	
Plotas m ²	4375	
Darbo kiekis m ³	2500	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,60 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Kintų įplauka 10		
VALYMAS		
	UŽDUOTIS	ĮVYKDYMAS
Gylis m	1,25	
Plotis m	25	
Ilgis m	580	
Plotas m ²	14500	
Darbo kiekis m ³	9500	
Vidutinis nuimamo grunto sluoksnis: 0,65 m		
Gruntas	Sąnašinis gruntas	

Išpylimo vietos Nr	Plotas kvadratiniais metrais
1	10926,01
2	206200,29
3	164964,16
4	80990,9
5	19240,48
6	980,76
7	8302,08
8	8296,11
9	7381,61
10	36218
11	7424,51
12	58403,78
13	52328,6
14	485,32
15	1414,59
16	533008,1
17	417651,12
18	21742,11
19	15258,48
20	141260,44
21	348197,04
22	45204,93
23	783833,39
24	6593,89

6-as priedas: Kuršių marių vandens kelių ir įplaukų į prieplaukas valymo darbų schema su pažymėtomis grunto kasimo ir išpylimo vietomis

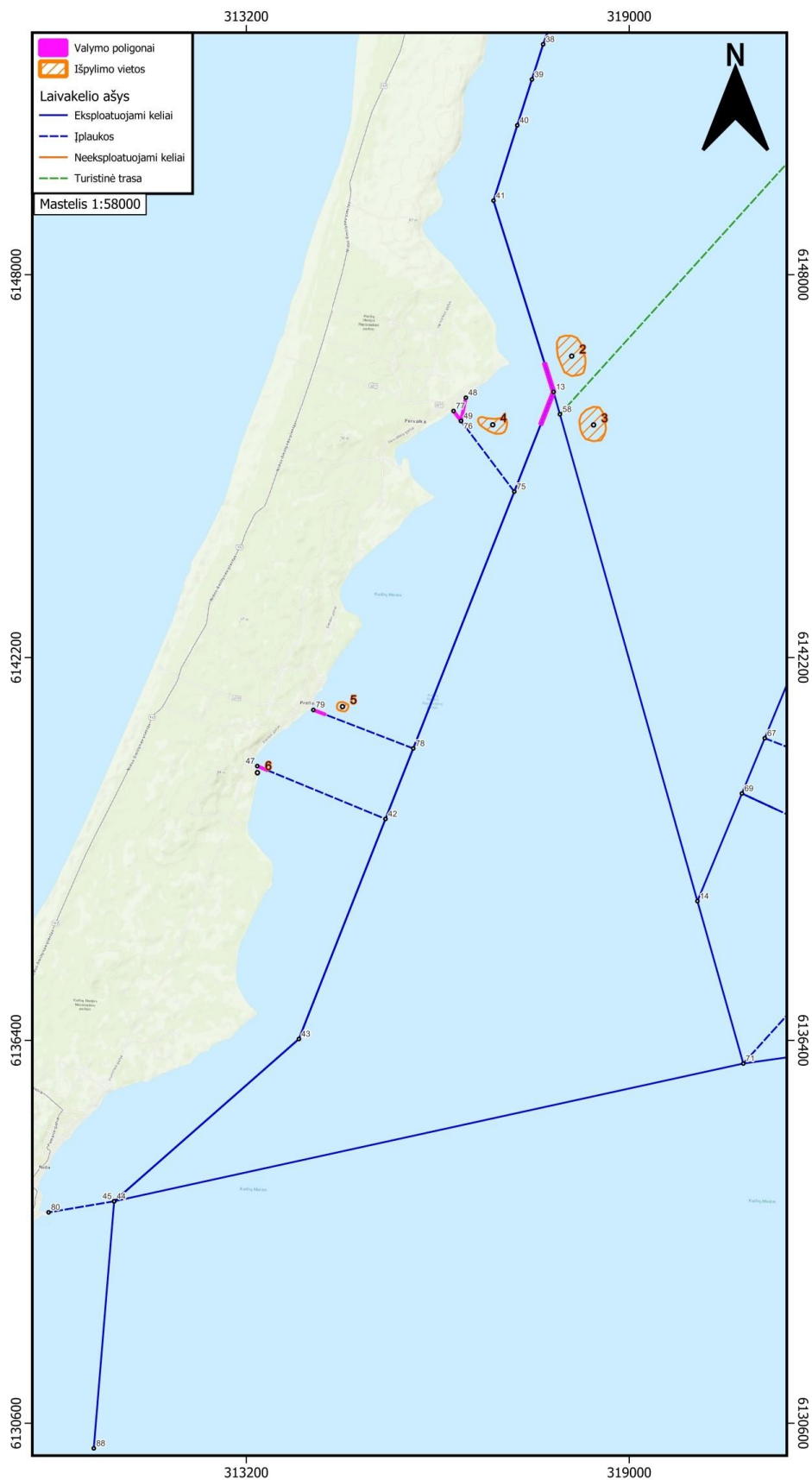

Laivakelių lūžiai

Nr	X	Y
16	323840,343	6153994,845
17	325437,000	6154160,000
18	324339,000	6156787,000
20	323777,820	6156728,560
21	323757,480	6156728,400
22	323708,149	6156728,012
23	323509,048	6156726,448
24	323305,302	6156724,846
25	322632,700	6156719,560
26	322499,603	6156724,678
27	322275,378	6156733,301
28	322060,832	6156741,551
29	321784,885	6156752,257
30	321485,565	6156759,178
31	321317,189	6156764,993
32	320958,765	6156797,464
33	320805,872	6156802,733
34	320538,419	6156811,437
35	320015,703	6156827,656
36	318412,687	6156865,303
37	318647,299	6154058,159
50	318302,725	6159146,302
51	318429,613	6159143,588
52	318857,603	6161196,794
53	319190,671	6161038,448
54	318443,559	6160079,045
55	318535,349	6160042,196
59	325897,876	6154302,283
60	325959,000	6154321,320
62	325161,610	6156857,900
63	325173,090	6156861,450
64	325215,930	6156899,220
65	325266,400	6156961,570
66	325366,951	6157085,581
89	318400,688	6158158,998
90	318449,003	6159803,603
91	318637,749	6160325,153
92	319021,300	6160873,230
93	319338,847	6161182,991
94	319373,029	6161216,335
95	319959,069	6162730,404
96	320483,380	6166074,854
97	320404,969	6167882,748
98	320165,113	6169370,549
99	320062,142	6170156,310

Išpylimo vietos

Nr	X	Y
1	319144,36	6161264,75
21	323214,59	6153922,57
22	325734,03	6154411,01
24	325152,65	6156727,00
23	323819,31	6156325,91

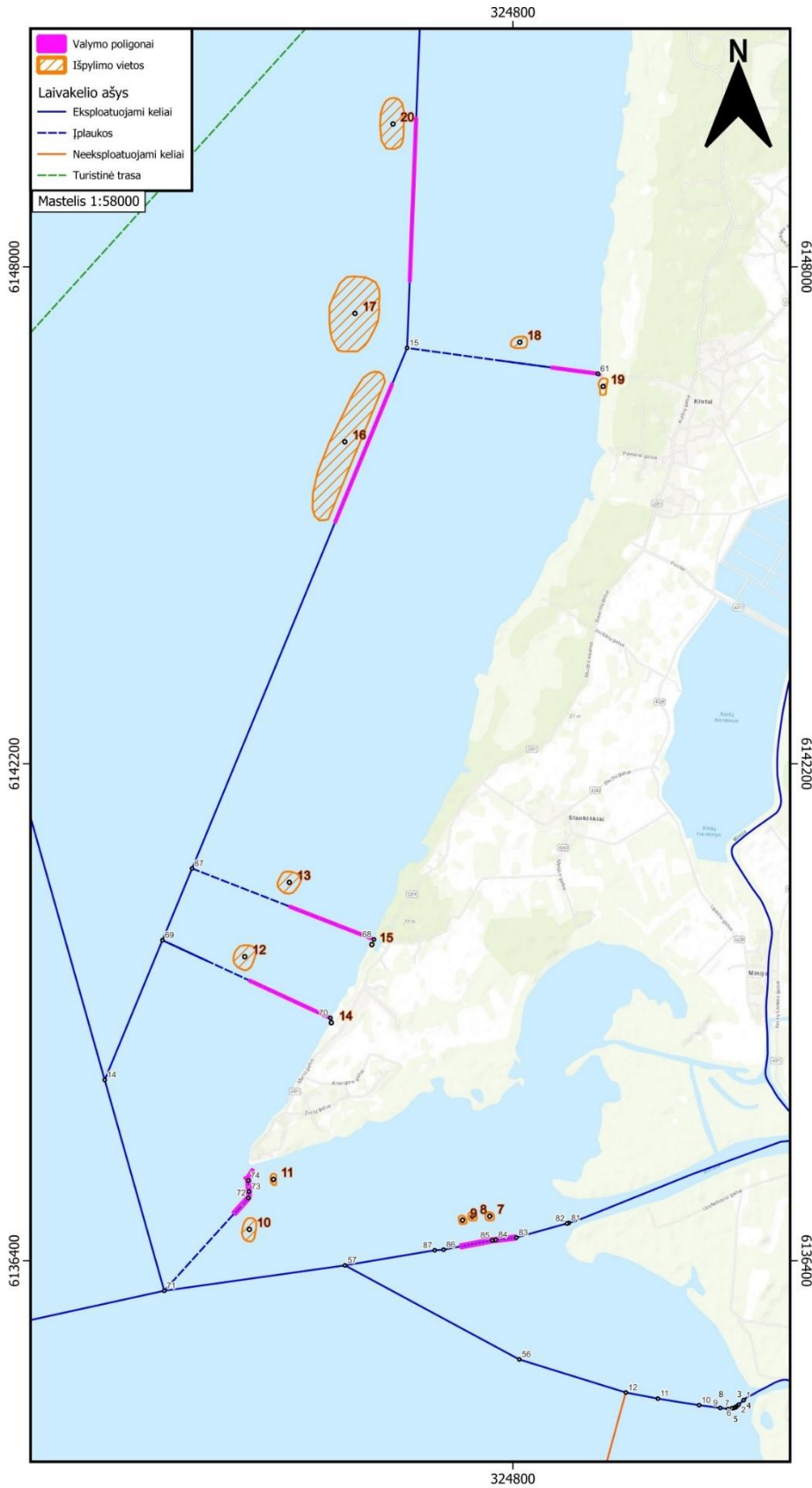

Laivakelių lūžiai

Nr	X	Y
13	317854,945	6146225,654
14	320034,542	6138509,067
38	317696,897	6151492,216
39	317527,029	6150959,779
40	317304,990	6150263,978
41	316945,139	6149123,070
42	315308,527	6139754,144
43	313996,683	6136420,199
44	311197,647	6133960,992
45	311197,123	6133960,903
47	313365,914	6140555,188
48	316526,138	6146137,648
49	316452,826	6145785,310
58	317950,888	6145885,979
67	321054,568	6140977,670
69	320708,528	6140140,206
71	320729,562	6136048,438
75	317260,153	6144714,040
76	316452,826	6145785,310
77	316339,168	6145936,128
78	315729,088	6140822,964
79	314215,884	6141406,194
80	310204,498	6133793,002
88	310888,968	6130217,883

Išpylimo vietos

Nr	X	Y
2	318130,53	6146767,27
3	318461,79	6145724,84
4	316933,31	6145726,61
5	314657,33	6141456,77
6	313368,39	6140455,19

Laivakelių lūžiai

Nr	X	Y
1	327495,456	6134772,763
2	327436,689	6134718,970
3	327411,657	6134696,895
4	327399,819	6134688,080
5	327393,342	6134684,883
6	327379,486	6134681,311
7	327357,100	6134676,432
8	327311,800	6134669,022
9	327221,077	6134680,673
10	326975,358	6134712,989
11	326494,067	6134789,444
12	326119,532	6134860,861
14	320034,542	6138509,067
15	323565,210	6147053,772
56	324875,338	6135246,747
57	322839,836	6136344,651
61	325792,741	6146752,872
67	321054,568	6140977,670
68	323179,497	6140149,426
69	320708,528	6140140,206
70	322670,181	6139231,935
71	320729,562	6136048,438
72	321710,464	6137131,833
73	321718,415	6137206,288
74	321710,923	6137334,999
81	325453,249	6136840,397
82	325432,714	6136834,308
83	324840,219	6136670,030
84	324600,719	6136641,898
85	324558,762	6136636,969
86	323990,988	6136528,079
87	323887,398	6136520,961

Išpylimo vietos

Nr	X	Y
7	324530,03	6136918,55
8	324328,40	6136916,69
9	324213,21	6136872,61
10	321723,63	6136764,49
11	322004,38	6137348,71
12	321669,34	6139948,26
13	322190,46	6140815,55
16	322838,05	6145958,36
17	322956,58	6147456,54
18	324880,96	6147120,45
19	325854,77	6146604,95
20	323400,21	6149668,26
15	323154,27	6140089,79
14	322681,41	6139177,72

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PRITARIMO DAUGIAMEČIO (2025-2029 M.) LAIVAKELIŲ TVARKYMO PLANO ĮGYVENDINIMO BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOJE KURŠIŲ MARIŲ TERITORIJOJE POVEIKIO GAMTINĖMS BUVEINĖMS STEBĖSENOS (MONITORINGO) PROGRAMAI
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-07-21 Nr. V3-1122
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento adresatas (-ai)	Lietuvos hidrobiologų draugija, Akcinė bendrovė Vidaus vandens kelių direkcija
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Jasinavičiūtė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-07-21 09:08
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-07-21 09:09
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E
Sertifikato galiojimo laikas	2025-07-17 08:21 - 2030-07-17 23:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	DBSIS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-07-21 10:36
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA-2
Sertifikato galiojimo laikas	2025-05-16 11:31 - 2028-05-15 11:31
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Kuršių marių laivakeliu daugiamečio tvarkymo plano buveiniu stebėsenos programa_2025_2009_galutine_2025_07_18.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.84.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2025-07-28)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-07-28 nuorašą suformavo Aurelijus Rimas
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-